

”Tavallaan
en ollut edes
olemassa”

Anni Pehkosen, Maxine Nivalan ja muiden nuorten Kemijokea käsittelevät katutaideokset mahdollisti Rovaniemen 3. kaupunginosan asukasyhdistyksen ”Hyvästi harmaudelle”-projekti.

Yksinäisyys vaihtuu iloiseen yhdessäoloon Kulttuuriverstaan työpajatoiminnassa.

Rovaniemen keskustassa Inapolun parkkihallissa leijuu kulturelli spraymaalilla katku ja kajahtelee nauru. Kulttuuriverstaan 15-28-vuotiaat nuoret ovat aloittamassa graffitiprojektia. He toteuttavat parkkihallin teoksia, joiden aiheena on Kemijoki.

Monille nuorista mahdollisuus olla mukana Kulttuuriverstaan osallistavissa työpajoissa on ollut jopa elämää mullistava.

21-vuotias **Maxine Nivala** kertoo, että ennen Verstasta hänen elämäntilanteensa oli vaikea.

– Olin vain erakona kotona. Nukuin päivät ja heräsin keskellä yö-

tä. En jutellut kenellekään. Tavallaan en ollut edes olemassa, Nivala kiteyttää.

Verstaalla työskennellään viitena päivänä viikossa, kuusi tuntia päivässä. Aluksi ajatus tuntui Nivalasta haastavalta, mutta jo parissa päivässä hänen unirytmensä normalisoitui.

Nivala kehuu ryhmän yhteishenkeä. Hän on löytänyt itsestään innostusta ja sosiaalisuutta, johon ei ollut aiemmin kosketuksissa.

– Olen aina luullut olevani introvertti, mutta ei se ollutkaan totta. Se vaati vain oikeanlaisen tilan. Nyt puhun ryhmässäni kaikille.

Inapolun parkkihallin tehdään graffititeoksia, joiden aiheena on Kemijoki.

Kulttuuriverstaan tavoitteena on parantaa nuorten valmiuksia päästä avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen.

23-vuotias **Anni Pehkonen** kertoo, että hänen osaltaan viime vuodet ovat kuluneet mielen hyvinvoinnin vahvistamisessa.

– Huonoimpina vuosina tunsin jonkin verran ulkopuolisuutta. Muilla oli hirveästi kerrottavaa siltä, mitä he tekevät elämälläään ja itse junaasin paikallaan, hän muistelee.

Pehkonen on ottanut Verstaalla rohkeasti vastuuta, nuorten kanssa tiivistä työskennellyt **Riina Jefremoff** kehuu. Myös Pehkonen huomaa selkeän muutoksen itsessään.

– Kun tulin Kulttuuriverstaalle, niin silloin tuntui, että voisin jo tehdä töitä, mutta itsetuottamukseni oli huono. Mietin, että pär-

jääkö. Verstaalla olo on vahvistunut. On tunne, että kyllä se oma paikka löytyy.

Epävarmat taloudelliset ajat heijastuvat nuoriin ja nuoriin aikuisiin. Maxine Nivala kertoo, että hänen Verstasta edeltänyt lamaantumisenensa johtui pitkälti näköalattomilta tuntuvista olosuhteista.

– Tuntuu, ettei ollut syytä tehdä mitään. Työtä on tosi vaikea löytää. Tekstiili- ja muotialan koulun olin jo käynyt, eikä tuntunut siltä, että uskaltaisin lähteä jatko-opiskelemaan, kun rahatilanne on niin huono, hän kuvailee.

Riina Jefremoff työskentelee osallisuuden asiantuntijana Koh-teesta vaikuttajaksi-hankkeessa, jota toteutetaan yhteistyössä Kulttuuriverstaan kanssa. Hankkeen tavoitteena on lisätä nuorten tietoisuutta omista vaikuttamismah-

dollisuuksistaan.

Nuorille luonteva vaikuttamisympäristö on sosiaalinen media. Jefremoff uskoo, että myös kasvotusten tapahtuva, reaali maailman vaikuttaminen kiinnostaa nuoria. Sitä varten tarvittaisiin rakenteita, jotka näyttäytyvät nuorille selkeinä ja tasa-arvoisesti saatavittavana.

– Meillä ei ole varaa olla kuulematta näitä nuoria. He ovat tulevaisuuden tekijät. Jos unohdamme heidät, menetämme moniäänisyyden, mikä uhkaa tasa-arvon toteutumista, Jefremoff toteaa.

Anni Pehkonen haluaisi voida vaikuttaa nuorten asioihin, varsinkin mielenterveyspalveluihin. – Haluaisin parantaa palveluiden saatavuutta. Etä jokaiselle löytyisi paikka missä käydä, eikä kukaan syrjäytyisi, Pehkonen toteaa.

SONJA HUHTANISKA

Vain Amarit sen tekevät oli Vojakkalan teatterin näytelmä Tornion sukateollisuuden ajasta. Ohjaaja Tuula Väisänen kävi läpi harjoitussuunnitelmaa Saku Marttilan (Eero Häkki) ja Matti Pelimannin (Eero Kalaja) kanssa.

Vojakkalan Teatterin taustahahmot saivat tunnustukset

Vojakkalalaiset Tuula Väisänen ja Hannu Alatalo palkittiin kulttuurityöstään. Nuorisotekopalkinto rullalautailija Riku Lokalle.

Tornion kulttuuripalkinnot on kaupungin 405-vuotisjuhlassa lauantaina annettu **Tuula Väisänselle** ja **Hannu Alatalolle**. Nuorisotekopalkinto myönnettiin **Riku Lokalle**.

Tuula Väisänen on ohjaaja, käsikirjoittaja ja kirjailija, jolla on yli 40 vuoden ura teatteritaiteen freelancerina. Hän on ohjannut ja käsikirjoittanut lukuisia näytelmiä teoksia ja kaupunkitapahtumia eri puolilla Suomea.

Vojakkalan Teatterille Väisänen kirjoittama ja ohjaama **Vain Amarit sen tekevät** valittiin Vuoden Leader 2026-Kylähanke -kilpailussa kirkkikymmenikköön. Hänen käsikirjoittamansa ja ohjaamansa teos **Hyökkäys** on valittu Oulu2026 - Euroopan kulttuuripääkaupungin viralliseen ohjelmistoon.

Hannu Alatalo on tornionlaaksoalainen kirjailija, suomentaja, kulttuurintutkija ja näytelmäkirjailija. Alatalo on pitkään toiminut kaupan ja kulttuurin parissa Tornionlaaksossa ja Pohjoiskalotilla, ja rajaseudun kokemus heijastuu hänen tuotantonsa.

Alatalon Tornionlaaksoon sijoittuvia näytelmiä ovat muun muassa **Haaparannan Erkki**, **Mustarta ja Je suis de Maupertuis - Mie olen Maupertuis**, sekä Vojakkalan Teatterille kirjoitettu Miljoonarannan Joppa-rit.

Riku Lokka palkittiin nuorisotekopalkinnolla. Lokka on kannustanut eri-ikäisiä nuoria liikunnalliseen elämäntapaan ja harrastamiseen.

Alatalo on suomentanut **Olof Hederydin** historiaromaanin **Isak Mustarta - Bottevikspiraten** ja kirjoittanut Kukkolan kosken kulttuurihistoriikin **Pää vai pyrstö** (2006), joka on julkaistu myös Ruotsissa. Syksyllä 2025 ilmestyi episodiroomaani **Alaston hirvi**.

Nuorisotekopalkinnon saanut **Riku Lokka** on Länsirannan rullalautailijoiden aktiivinen toimija. Lokka kannustaa erikikäisiä nuoria liikunnalliseen elämäntapaan ja harrastamiseen Länsipohjan alueella – myös rajan yli Haaparannalla asuvia nuoria.

Palkintoperusteluiden mukaan Lokka on ollut innostamassa torniolaista nuorisoa rullalautailun pariin ja on omalla aktiivisuudellaan laajentanut Tornion liikuntalajivalikoimaa.

Tornion kaupunki on jakanut kulttuuripalkintoja vuodesta 1977 alkaen torniolaisille yksityishenkilöille ja yhteisöille.

Nuorisotekopalkintoa on jaettu vuodesta 2021 alkaen.

Tornion kaupunki palkitsi juhlapäivänään myös vuoden aikana kannustautuneita urheilijoita ja joukkueita. Stipendit saivat Taekwon-Do Tornio ry: **Minda Ala-aho**, Tornion Jousiampujat ry: **Jere Laine** ja **Timo Taskila**, Tornion Painiseura ry: **Sofia Raattama**, **Alexandra Koivisto** ja **Milja Juuso**, Tornion Pallo -47 ry (TP-47): **Pojat 17-Futsal joukkue**, Kalotin vahvin ry: **Riia Nieminen** ja **Raimo Pikkuhookana**, Tornionseudun Ampujat ry: **Ukko-Pekka Mäkinen**, **Josefiina Jussila**, **Tuomas Takalo** ja **Alex Kantojärvi**, Polar Cross Motor ry: **Aleks Juntunen** ja **Atte Vanhatalo** sekä Tornion Vesikelkkailijat: **Jaakko Petäjämäa**.

SARI PELTTARI-HEIKKA